

under kan indbefattes hvilkenfomhelst Egn. Jeg har egentlig nærmest betragtet Udvalgets Forslag som en Udvei til enten at komme ud fra et saadant urigtigt Princip, som under en tidligere Forhandling har gjort sig gjældende, eller ogsaa derved holde Spørgsmaal et aabent, for at faae Leilighed til at indføre en eensartet Fremgangsmaade i alle Provindsfer. Og det har derfor ogsaa glædet mig at see, at dette Spørgsmaal senere skal afgjøres ved Lov, thi jeg nærer det Haab, at ingen Rigsdag vil komme overeens om en Lov, hvori den slaer dette Princip fast, at Syssland ved slige Foretagender skal betale Mere end der fordres ved lignende Anlæg paa Verne; thi jeg forlanger kun Lighed for Loven, saavel for den ene Landsdeel som for den anden, og det er mig ligegyldigt, at man indfører Principet, naar den gjensidigt bliver fastholdt. Og naar jeg seer hen til, hvor meget den ærede Indenrigsminister er vegen tilbage fra sit første Forslag, saastremt han gaaer ind paa Udvalgets Forslag, som jeg forudsætter, saa er der al Formodning for, at der engang vil komme en Lov ud, som vil føre dette Princip igennem saavel i den ene Provinds af Kongeriget som i den anden, og saa skal jeg med Fornøielse understøtte en saadan Lov. Dette er Anledningen til, at jeg har stillet dette betingelsesvise Forslag, som gaaer ud paa, at, dersom Udvalgets Forslag under Nr. 10 i Betænkningen forkastes og Udkastets § 2 bibeholdes, saa har jeg foreslaaet, at Udkastets § 3, som angaaer en Deling, udgaaer af Loven. Jeg skal hermed slutte og indskrænke mig til disse saa Bemærkninger i det Haab, at det med Tiden vil blive klart, at det ikke gaaer an i Længden at behandle den ene Landsdeels Beboere paa anden Maade, end man behandler Beboerne i den anden Landsdeel.

Grundtvig: Ja, det første Skridt, som her er steet til en Tværbane, har baade været saa vanskeligt og saa kostbart, at dersom ikke de følgende Skridt blive desto lettere, saa komme vi aldrig til dem; men da jeg nu slet ikke skulde have Noget imod, at vi ikke kom til, men kom fra den Bane, saa skal jeg ogsaa gjøre den Smule Modstand, jeg kan, mod § 3.

Jeg skal gjøre Modstand imod den, og jeg maatte gjøre det, om jeg end havde det allervarmeste Ønske for en Tværbane; thi jeg kan paa ingen Maade nægte, at det forholder sig saaledes, som den ærede Rigsdagsmand, der nys fatte sig, allerede udtalte ved 1ste Behandling og nu gjentog i Dag, at det er indlysende ubilligt, at Befolkningen i Syssland skal komme til at gjøre større Offer ved et Jernbaneanlæg, end der er krævet af Befolkningen her i Sjælland ved lignende Anlæg, hvor ogsaa Regjeringen har overtaget Rentegarantien, ligesom den siger, at den vil gjøre her; jeg siger, at det er indlysende, og det har derfor høilighen forundret mig ved den 1ste Behandling af denne Sag, at det syntes, som om baade den høitærede Indenrigsminister og flere Talere aldeles oversaae det. Men skulle vi nu tænke os, at der kunde være nogen Undskyldning for en saadan klar fremtrædende Ubillighed, saa maatte det jo, saavidt jeg kan skjønne, være det, at det var en Dplysning, som Regjeringen og Rigsdagen noget seent havde faaet om den bedste Maade, at fordele Omkostningerne paa ved et Jernbaneanlæg, thi naar de nu seent havde faaet denne Dplysning og vilde følge den, saa maatte en Gang jo blive den første. Men det er nu saa langt som muligt fra, at jeg kan anerkjende den Regel, som her er opstillet, at disse lidt større eller mindre Kredse eller Communer, som Jernbanen kommer til at gennemskjære, skulde med Rette gjøre et ganske eget Offer for et Foretagende, der maa forudsættes at være til almindeligt Bedste, thi en saadan Regel, en saadan ny Skatteligning anseer jeg for den meest forkastelige og uforvarselige, som man nogenstunde kan tænke sig; thi det er jo en høj Grad af Vilkaarlighed, naar en Regjering eller en Lovgivningsmyndighed vil paatage sig at bestemme, at enkelt Mand eller enkelte Kredse i Landet skulle til et almindeligt Foretagende beskattes, dertil efter en Maalestok, som ellers ikke bliver fulgt, og paabyrdes derved et større Offer for det Almindelige end deres Part deri. Dertil kommer endnu en Ting, og det er, at jeg ikke kan see, hvorledes denne, ja, hvad skal jeg kalde den, denne vilkaarlige Skatteligning eller dette Skattepaalæg